

SRBIJA: RIVALI PROGLASILI PRIMIRJE

Author: [Zeljko Cvijanovic](#)

Sporazum da se obustave neprijateljstva koja su paralisala zemlju uskoro

Pise: Zeljko Cvijanovic iz Beograda (BCR Br. 381, 11-nov-02)

Dvojica ogorčenih rivala koji se bore za oremoc u Srbiji slozili su se da

ucine kraj destruktivnoj politickoj pat poziciji u zemlji, ali je mali

broj onih koji veruju da ovaj sporazum ima izgleda za uspeh na duze staze.

Premijer Srbije Zoran Djindjic i predsednik SR Jugoslavije Vojislav

Kostunica potpisali su 4.novembra sporazum kojim se poslanicima iz

Kostunicine Demokratske stranke Srbije, DSS, vracaju mesta u republickoj

skupstini koja su im oduzeta ovog leta, u zamenu za pruzanje podrške

Djindjicevom reformskom programu.

Nakon sto je doveo do blokiranja vecine institucija u Srbiji, sukob

izmedju ove dvojice rivala postao je predmet kritika iz inostranstva.

Sukob je eskalirao kada je Djindjic, uz pomoc drugih partija iz vladajuće

koalicije Demokratske opozicije Srbije, DOS, udaljio 45 Kostunicinih

poslanika iz skupstine Srbije

Premijer je tvrdio da je njegov postupak zakonit. Iritiran opstrukcijom

planiranih reformi od strane DSS-a, nastupio je sa stavom da prema

izvornom koalicionom sporazumu skupstinskim mandatima raspolaze politicki

savez, a ne pojezinacne partije.

Ali, tako ostrim postupkom Djindjic je udaljio od sebe nekoliko starih

saveznika i pri tom nije uspeo da prevazidje kaos u skupstini.

Institucionalna kriza se produbila posle drugog kruga predsednickih izbora

u Srbiji 13.oktobra, kada je zbog malog odziva - manje od 50 procenata

glasaca je izašlo na biralista u drugom krugu - glasanje moralo biti

proglaseno neuspehim.

Buduci da su institucije, predsednik i parlament, prakticno paralisani,

preko potrebne reforme su morale biti zamrznute. Jedini ocigledni dobitnik

u ovoj situaciji je ultra-nacionalista Vojislav Seselj koji je u prvom

krugu glasanja dobio trecinu glasova i, cini se, da mu popularnost raste.

U uslovima sve vece zabirnutosti medjunarodne zajednice, Evropska unija i

Sjedinjene Drzave izvrsile su snazan pritisak na Djindjica i Kostunicu da

razrese ovu krizu.

Izvori IWPR-a u Vladi Srbije tvrde da je ambasador SAD Vilijam Montgomeri

izvrsio pritisak na Djindjica da vrati skupstinska mesta Kostunicinim

poslanicima. Istovremeno, od Kostnice je zahtevano da podrzi reforme koje

Djindjic pokusava da "progura" kroz skupstinu Srbije i uzdrzi se od daljih

pokusaja da obori njegovu vladu.

Ovim sporazumom obojica rivala obavezali su se da rade na "efikasnijem

funkcionisanju Skupstine Srbije" i da usklade svoje "politicke prioritete"

"Prioriteti" navedeni u sporazumu ukljucuju izborne zakone, nove

predsednicke izbore i nacrt novog ustava, a nakon toga bi usledili novi

parlamentarni izbori.

Obojica rivala su pozdravili usvajanje sporazuma. Djindjic je 5.novembra

izjavio za drzavnu televiziju da je time razresena blokada parlamenta.

Kostunica je u medjuvremenu izjavio da je Srbija prevazisla "ozbiljnu

parlamentarnu krizu".

Ipak, cak i da ova dva neprijateljski raspolozena lidera zele da zakopaju

ratne sekire, politicka situacija u kojoj su se nasli, i koju su sami

kreirali, moze im to znacajno otezati.

Mada je Skupstina Srbije odmah usvojila izmene u problematicnom izbornom

zakonu i ukinula obavezni minimum od 50 procenata izaslih glasaca u drugom

krugu, taj uslov i dalje vazii za prvi krug.

Koalicija DOS, koju kontrolise Djindjic, objavila je da mozda neće ni

ucestvovati na novim predsednickim izborima u Srbiji zakazanim za

8.decembar. Bez uspesnog kandidata na vidiku, ona ne moze ocekivati da pobedi popularnijeg Kostunicu.

Ali, ako DOS ne izadje sa svojim kandidatom, oni koji podrzavaju koaliciju verovatno nece ni izaci da glasaju za konzervativnog nacionalistu kao sto je Kostunica. To znaci da ce verovatno jos jednom izaci manje od 50 procenata glasaca i da glasanje ponovo nece uspeti.

Takav ishod mogao bi se odraziti na proslonedeljni sporazum i osloboditi Kostunicu obaveze da podrzi vladu.

Oni koji podrzavaju Kostunicu vec su objavili da je saopstenje DOS-a o tome da mozda nece nominovati svog kandidata ravno pozivu na bojkot izbora.

U intervjuu koji je dao za Radio B92 6.novembra, Dragan Marsicanin, potpredsednik DSS, optuzio je koaliciju da time "pokazuje svoje prave namere, svoju zelju da izbori ne uspeju".

Zbog toga Kostunica jos nije doneo odluku da li ce se ponovo kandidovati.

Situacija bi mogla postati jos apsurdnija ako Djindjic odluci da podrzi Kostunicu, kao sto je vec najavio.

Takva podrška vise predstavlja pretnju nego pomoc, jer je Kostunicina prethodna izborna kampanja pocivala na ostroj kritici vlade - kritici koja

mu je pomogla da postane najpopularniji politicar u Srbiji. Bez Djindjica

kao neprijatelja, Kostunica nece imati na cemu da gradi kampanju.

Zeljko Cvijanovic je glavni urednik beogradskog magazina "Blic News".

Location: Serbia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srbija-rivali-proglasili-primirje>